

Konsekvensutredning for naturmangfold for planlagt utbygging i Jonas Liegate 20-24i Lillestrøm, Skedsmo kommune

Ulrika Jansson og Kjell Magne Olsen

Ekstrakt

BioFokus har på oppdrag fra Hemfosa Samfunnsbygg AS kartlagt naturverdier i et planområde ved Jonas Lies gate 20–24 i Lillestrøm, Skedsmo kommune. Konsekvenser på biologisk mangfold av alternative utbyggingsplaner er vurdert. Planområdet huser små naturverdier og er ikke velegnet for de rødlistearter som er registrert i området. Utbygging i planområdet vil derfor ikke ramme store biologiske verdier. Det kan også være mulig å forbedre leveområdet til pollinerende arter som slåtthumle gjennom anleggelse av blomsterrik eng med stedegne norske arter. Oppsummert vurderes konsekvensen av begge de alternative planene, sammenlignet med 0-alternativet, som ubetydelig eller noe negativ konsekvens (0/-).

Nøkkelord

Planprogram
Detaljregulering
Fremmede arter
Rødlistearter
Slåtthumle
Blomsterrike enger

Omslag

FORSIDEBILDER
Øvre: Mandelpil (NT).
Midtre: Lind-allé
Nedre: Oversikt planområde

Foto: Kjell Magne Olsen (øvre),
Ulrika Jansson (midtre, nedre)

LAYOUT
Blindheim Grafisk

ISSN: 1504-6370

ISBN: 978-82-8209-748-2

BioFokus-rapport 2019-10

Tittel

Konsekvensutredning for naturmangfold for planlagt utbygging ved Jonas Lies gate 20–24 i Lillestrøm, Skedsmo kommune.

Forfattere

Ulrika Jansson og Kjell Magne Olsen

Dato

14.06.2019

Antall sider

18 inkl. vedlegg

Publiseringstype

Digitalt dokument (Pdf). Som digitalt dokument inneholder denne rapporten "levende" linker.

Oppdragsgiver

Hemfosa Samfunnsbygg AS

Tilgjengelighet

Dokumentet er offentlig tilgjengelig.

Andre BioFokus rapporter kan lastes ned fra:
<https://biofokus.no/publikasjoner/>

Referanse

Jansson, U. og Olsen, K.M. 2019. Konsekvensutredning for naturmangfold for planlagt utbygging ved Jonas Lies gate 20–24 i Lillestrøm, Skedsmo kommune. BioFokus-rapport 2019-10. Stiftelsen BioFokus. Oslo

BioFokus: Gaustadalléen 21, 0349 OSLO
Telefon 2295 8598

E-post: post@biofokus.no Web: www.biofokus.no

Forord

Stiftelsen BioFokus har i juni 2019 foretatt kartlegging og konsekvensvurdering for temaet naturmangfold i et planområde ved Jonas Lies gate 20–24 i Lillestrøm, Skedsmo kommune. Ulrika Jansson har feltbefart området og vært prosjektansvarlig. Kjell Magne Olsen har bidratt med feltarbeid først og fremst knyttet til insekter, med vekt på pollinerende arter. Arbeidet er utført på oppdrag fra Hemfosa Samfunnsbygg AS ved Joachim Hovestøl. BioFokus takker for godt samarbeid med oppdragsgiver.

Denne rapporten har som mål å oppsummere data for de naturverdier som er kjent i området pr. 2019. Rapporten beskriver hvilke undersøkelser som er utført og resultatene fra disse. Konsekvensutredningen redegjør for konsekvenser av planene for biologisk mangfold, og foreslår avbøtende tiltak og hensyn. Det er også gjort en vurdering opp mot Naturmangfoldloven §8-10.

Oslo, 14. juni 2019

Ulrika Jansson, BioFokus

Sammendrag

Stiftelsen BioFokus har i juni 2019 foretatt kartlegging og konsekvensvurdering for temaet naturmangfold i et planområde ved Jonas Lies gate 20–24 i Lillestrøm, Skedsmo kommune i forbindelse med planer om fortetting.

Planområdet huser små naturverdier og er ikke velegnet for de rødlistearter som er registrert i området. Utbygging i planområdet vil derfor ikke ramme store biologiske verdier. Det vil være positivt å vise hensyn til registrert lindeallé ved Jonas Lies gate 20. Det kan også være mulig å forbedre leveområdet til pollinerende arter som slåttehumle gjennom anleggelse av blomsterrik eng med stedegne norske arter i eller i tilknytning til planområdet.

Oppsummert vurderes konsekvensen av begge de alternative planene, sammenlignet med 0-alternativet, som ubetydelig eller noe negativ konsekvens (0/-).

Innhold

1	INNLEDNING	5
1.1	PLANOMRÅDET	5
1.2	UTREDNINGSSALTERNATIVER.....	6
2	METODE OG DATAGRUNNLAG	7
2.1	KARTLEGGING	7
2.2	UTVELGELSE OG VERDISETTING	7
2.3	KONSEKVENsutREDNING.....	8
2.4	NATURMANGFOLDLOVEN.....	9
	§ 8. (kunnskapsgrunnlaget)	9
	§ 9. (føre-var-prinsippet).....	9
	§ 10. (økosystemtilnærming og samlet belastning)	10
3	BIOLOGISK MANGFOLD I PLANOMRÅDET	10
3.1	NATURGRUNNLAG OG KUNNSKAPSSTATUS	10
3.2	LANDSKAPSØKOLOGI.....	10
3.3	NATURTYPER OG GRØNNSTRUKTUR	10
3.4	VILT.....	11
3.5	RØDLISTEARTER	11
3.6	FREMMEDEARTER	11
4	KONSEKVENsutREDNING.....	13
4.1	DELOMRÅDE OG VERDI	13
4.2	PÅVIRKNING OG OMFANG.....	13
4.3	KONSEKVENSVURDERING.....	14
5	VURDERING OPP MOT NATURMANGFOLDLOVEN	14
	§ 8. (KUNNSKAPSGRUNNLAGET) OG § 9. (FØRE-VAR-PRINSIPPET)	14
	§ 10. (ØKOSYSTEMTILNÆRMING OG SAMLET BELASTNING)	14
6	HABITATFORBEDRENDE TILTAK	15
7	KONKLUSJON/ANBEFALING	15
8	REFERANSER	16
	VEDLEGG 1: FREMMEDE ARTER.....	17
	VEDLEGG 2. RØDLISTEARTER	18

1 Innledning

Planområdet huser tre bygg som er leid ut til Nedre Romerike Tingrett og Lillestrøm Politistasjon (Øst politidistrikt Romerike). Øvrig areal består av parkeringsplasser og beplantninger. Forslagsstiller for detaljreguleringen er Stein Halvorsen arkitekter AS på vegne av Hemfosa Samfunnsbygg AS. Formålet med planarbeidet er å erstatte gjeldende reguleringsplan (PlanID: 399) og legge til rette for kombinert bebyggelse innenfor planområdet. Nærmere definert gjelder dette offentlig/privat tjenesteyting, kontor og bevertning.

Kartlegging av biologisk mangfold og konsekvensutredning av dette temaet er en del av planprosessen og er fastsatt i planprogram datert 31.10.2018.

1.1 Planområdet

Planområdet ligger ved Jonas Lies gate 20–24 i Lillestrøm og omfatter tomt gnr/bnr 83/748 og deler av tomt 83/233 og 83/822. Det ligger vest for Lillestrøm togstasjon og nord for Dampsagtomta og Nitelva. Planområdet består av infrastruktur, bygg, parkeringsplasser, beplantninger og gressplen, og dekker et areal på ca. 45 daa (Figur 1).

Figur 1. Planområdet som ligger vest for Lillestrøm sentrum er markert med rødt omriss.

1.2 Utredningsalternativer

Konsekvensutredningen skal redegjøre for konsekvensene for biologisk mangfold i området av to alternative planer (alternativ 1 og alternativ 2) og sammenligne disse med konsekvensene av å ikke realisere byggeplanene (0-alternativet).

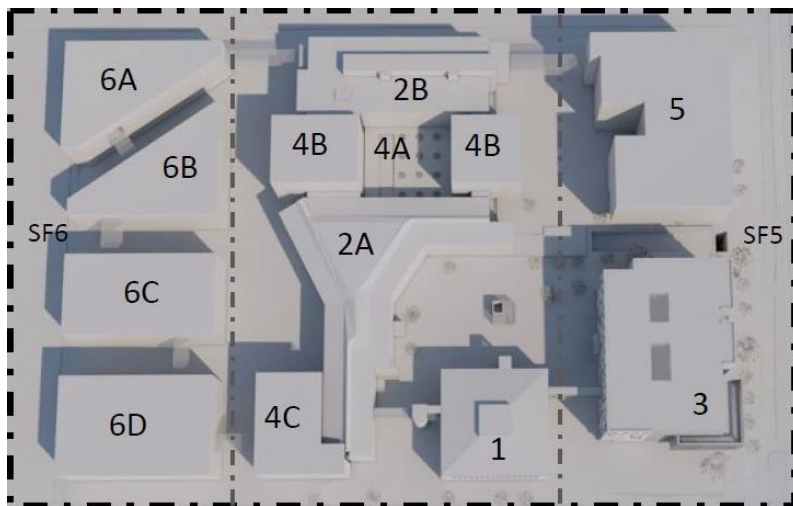
- Alternativ 0 (referanse): Dagens situasjon med tre bygg (1, 2A, 2B), parkeringsplasser over bakken og plener/beplantninger (Figur 2).
- Alternativ 1: Utvidelse av Nedre Romerike Tingrett (3). Påbygg og tilbygg til Lillestrøm Politistasjon (4). Mellomrom mellom opprinnelig bebyggelse (2A) og tilbygg fra 2009 (2B) bebygges med en høy 1. etasje med publikumsrettet virksomhet (4A) og to større volumer (4B). Tilbygg mot syd-øst (4C). Nytt bygg (5) til kontor/næring (Figur 3)
- Alternativ 2: Alternativ 1 + nye bygg i søndre del av planområdet (6A, 6B, 6C og 6D) til kontor/næring/bevertning (Figur 4).

Figur 2. Alternativ 0. Dagens situasjon. Kartet vises skrått for enklere sammenligning med utbyggingsalternativene i figur 3 og 4 (toppen av bokstaver og tall peker ca. mot nord).

Figur 3. Alternativ 1. Nye bygg (3, 4A, 4B, 4C og 5) bygges i planområdet.

Figur 4. Alternativ 2. Nye bygg (3, 4A, 4B, 4C, 5, 6A, 6B, 6C og 6D) bygges i planområdet.

2 Metode og datagrunnlag

2.1 Kartlegging

Arbeidet har omfattet vurdering av:

- Områder spesielt viktige for bevaring av biologisk mangfold (viktige naturtyper) etter DN-håndbok 13 (Direktoratet for Naturforvaltning 2007) med tilhørende oppdaterte faktaark (Miljødirektoratet 2015).
- Biologisk viktig grønnstruktur innenfor områdesavgrensningen. Grønnstrukturelementer avgrenses med bakgrunn i Miljødirektoratets veileder om planlegging av grønnstruktur i byer og tettsteder (Miljødirektoratet 2014).
- Biologisk mangfold med fokus på levesteder for rødlistearter, med hovedfokus på karplanter, insekter og fugler. Rødlistearter er arter som kan ha en risiko for å dø ut i Norge (se vedlegg 2). Rødlistekategorier følger gjeldende norsk rødliste (Henriksen og Hilmo 2015).
- Forekomst og utbredelse av fremmede arter innenfor områdesavgrensningen (Artsdatabanken 2018a). Fremmede arter er arter som ikke naturlig forekommer i norsk flora og fauna, og de høyest risikovurderte (HI og SE) utgjøres av de arter som utgjør størst økologisk risiko i Norsk natur (for forklaring av risikokategorier se vedlegg 1).

Tilgjengelige naturdatabaser, først og fremst Naturbase (kart.naturbase.no) og Artskart (artskart.artsdatabanken.no), og litteratur er gjennomgått for å samle eksisterende kunnskap om området. Feltarbeid ble utført av Ulrika Jansson og Kjell Magne Olsen 11. juni 2019. Artsfunn som er gjort i forbindelse med kartleggingen blir lagt ut på Artskart.

2.2 Utvelgelse og verdisetting

Metoden for utvelgelse og verdisetting av naturtypelokaliteter følger DN's håndbok 13, revidert utgave (Direktoratet for Naturforvaltning 2007). Følgende kriterier er viktige ved utvelgelse av viktige naturtyper.

- Naturtypers sjeldenhet nasjonalt og lokalt
- Forekomst av viktige nøkkelementer

- Viktige forekomster av signalarter eller rødlistede arter.
- Områdets topografiske og geografiske plassering.
- Områdets evne til å fylle en funksjon for bevaring av biologisk mangfold.

Systemet for verdisetting har tre verdikategorier: Svært viktig – A, Viktig – B, Lokalt viktig – C.

2.3 Konsekvensutredning

Metodikken for konsekvensutredning i Håndbok V712 (Vegdirektoratet 2018) har et eget system for verdisetting av areal. Her blir alt areal (også det som ikke har spesielle naturkvaliteter) verdisatt etter en egen trinnløs skala, evt. 5-delt skala (Figur 5).

Metoden for konsekvensutredningen baseres på Statens Vegvesen sin Håndbok V712 «Konsekvensanalyse» (Statens Vegvesen 2018). Metoden beskrives forenklet her:

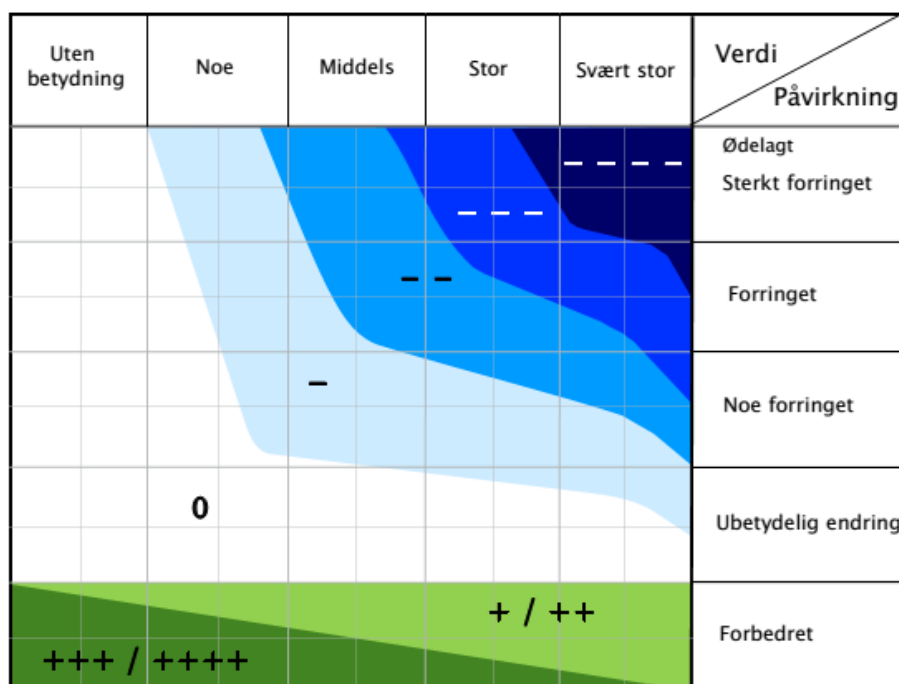
Sentralt i vurdering og analyse står tre begreper; verdi, omfang/påvirkning og konsekvens.

- Med verdi menes hvor verdifullt et område, et miljø eller en forekomst er.
- Med omfang/påvirkning menes en vurdering av hvilke endringer tiltaket antas å medføre for de ulike områdene og miljøene, og graden av denne endringen.
- Med konsekvens menes en avveining mellom de fordeler og ulemper tiltaket vil medføre for naturverdiene.

Metodikken for å vurdere konsekvensen av alternativene for et fagtema går igjennom følgende trinn:

1. Influensområdet deles inn i miljøer/områder som er relevante for fagtemaet. Områdene beskrives ut fra tilgjengelige data og eventuelle nye registreringer. De verdier vurderes deretter ut fra et gitt kriteriesett. For naturmangfold er dette definert i Håndbok V712, men bygger i stor grad på DN-håndbok 13.
2. Deretter gjøres en vurdering av omfanget av endringer det aktuelle tiltaket antas å medføre for de ulike delområdene. Endringene vurderes i forhold til 0-alternativet eller referansealternativet (det vil si hvordan situasjonen ville være uten gjennomføring av tiltaket). For naturmangfold er det definert et kriteriesett for vurdering av påvirkning/omfang i Håndbok V712.
3. Konsekvensen for hvert miljø/område fastsettes ved å sammenholde områdets verdi med omfanget av tiltaket. Dette gjøres ved hjelp av konsekvensvifta (Figur 5).
4. I den grad tiltaket berører flere områder/miljøer gjøres det til slutt en samlet vurdering av konsekvens for det aktuelle fagtemaet.

Alle trinn i prosessen skal dokumenteres og begrunnes, slik at den blir mest mulig etterprøvable.

Figur 5. Konsekvensvifte (Fra Statens Vegvesen 2018).

2.4 Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven (Klima- og miljødepartementet 2009) legger føringer for hvordan naturens mangfold skal hensyntas ved ulike typer planlagte tiltak. Nedenfor er paragraf 8–10 under kap. II (alminnelige bestemmelser om bærekraftig bruk) listet, og hver paragraf er kommentert med utgangspunkt i BioFokus' rolle i planprosjektet.

§ 8. (kunnskapsgrunnlaget)

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

- Vitenskapelig kunnskap kan være vanskelig å definere, men BioFokus baserer bl.a. sine vurderinger på den norske rødlisten for truede arter (Henriksen og Hilmo 2015), rødlisten for truede naturtyper (Artsdatabanken 2018b) og Miljødirektoratets oversikt over prioriterte og utvalgte naturtyper, informasjon om vilt, samt prioriterte arter i Naturbase (kart.naturbase.no). I tillegg finnes det store mengder informasjon fra biologiske undersøkelser gjennom flere tiår som vi bruker aktivt i våre vurderinger.
- BioFokus kartlegger arts mangfoldet og dokumenterer dette gjennom Artskarts løsninger.
- Vi avgrensner og verdivurderer naturtyper i henhold til DN-håndbok 13 og/eller utvalgskartlegging basert på NiN.

§ 9. (føre-var-prinsippet)

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

- Det vil ikke være mulig i løpet av en enkelt undersøkelse å få en fullstendig oversikt over alle biologiske verdier i et utredningsområde. BioFokus bruker derfor faglig skjønn for å avveie hvor detaljerte undersøkelser trenger å være, samt bruker vår kunnskap om økologiske

sammenhenger ved avgrensning og verdisetting av naturtyper, samt når konsekvensene av konkrete tiltak skal vurderes. Vi angir i rapporten noe om usikkerheten knyttet til registreringene, og om denne usikkerheten er akseptabel eller ikke. Vi vil foreslå tilleggskartlegginger dersom usikkerheten er for stor.

§ 10. (økosystemtilnærming og samlet belastning)

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.

- BioFokus bruker de samme kildene som nevnt under «kunnskapsgrunnlaget», og gjør overordnede vurderinger av forekomster, trusler og økologiske sammenhenger på landskapsnivå. Situasjonen i det aktuelle landskapet vurderes også i et regionalt og nasjonalt perspektiv.

3 Biologisk mangfold i planområdet

3.1 Naturgrunnlag og kunnskapsstatus

Planområdet ligger vest for Lillestrøm stasjon og rett nord for Nitelva. Det hører til boreo-nemoral vegetasjonssone, overgangsseksjon (Moen 1998). Planområdet ligger på en elve-slette der løsmassene tidligere var marine avsetninger overlagret av elveavsetninger. Elve-sletten var tidligere preget av periodevis flom med en vegetasjon som var tilpasset slik forstyrrelse. Hele Lillestrøm sentralområde, inkludert planområdet, ligger i dag imidlertid på påførte fyllmasser og vassdraget er regulert, slik at flom ikke er vanlig forekommende.

Det er ikke funnet tidligere rapporter om biologisk mangfold for planområdet og det er ikke registrert naturtypelokaliteter innenfor planområdet i Naturbase (kart.naturbase.no).

Det er tidligere funnet en rødlisteart i sørvestre del av planområdet. Dette er en slåttehumle (VU) som er registrert i 2016 med lokalitetsangivelse «Dampsagtomta». Funnet er oppgitt med en presisjon på 200 m i diameter.

Feltarbeid i 2019 har ikke avdekket nye forekomster av naturtypelokaliteter og kun begrenset med andre naturkvaliteter og sjeldne arter (beskrevet nedenfor). Det er registrert store forekomster av fremmede arter. Kunnskapen om naturmangfoldet er tilstrekkelig som grunnlag for naturtypekartlegging og utgjør et godt grunnlag for å gjennomføre konsekvensutredning.

3.2 Landskapsøkologi

Planområdet har ikke biologiske kvaliteter som skiller seg ut på landskapsnivå og kan ikke anses å ha en viktig landskapsøkologisk funksjon.

3.3 Naturtyper og grønnsstruktur

Det ble ikke avgrenset naturtypelokaliteter innenfor planområdet i forbindelse med feltkartlegging i 2019. Nitelva, sør for planområdet, er avgrenset som naturtypelokalitet med A-verdi (<https://faktaark.naturbase.no/?id=BN00016174>).

Det finnes små partier med blomsterrike areal innenfor planområdet, men disse er nokså marginale hva gjelder levested for pollinerende arter, sammenlignet med mer naturlige og blomsterrike areal på elvebredden langs Nitelva. Skrotemarken vest for området har visse biologiske kvaliteter knyttet til blomsterrike areal, men er også sterkt preget av fremmede arter.

En lindeallé er plantet som grønnstruktur i det nordøstre hjørnet av planavgrensningen. Her står flere lindetrær (*Tilia cordata*) med brystehøydediameter på ca. 35 cm og en del epifyttiske laver på stammen (avgrenset som biologisk viktig grønnstruktur i Figur 7). I nordre del av planområdet er det også plantet mange mindre rognetrær (*Sorbus aucuparia*). Blomstrerende trær kan være viktige nektarkilder for pollinerende insekter på våren og rognebær kan være en viktig fødekilde for fugler om høsten.

Figur 6. Lindeallé med epifyttiske laver på stammen. Lindene er plantet i nordøstre del av planområdet.

3.4 Vilt

Planområdet i seg selv har ingen eller svært begrenset verdi for vilt. Nitelva, sør for planområdet, er et viktig område særlig for fugler.

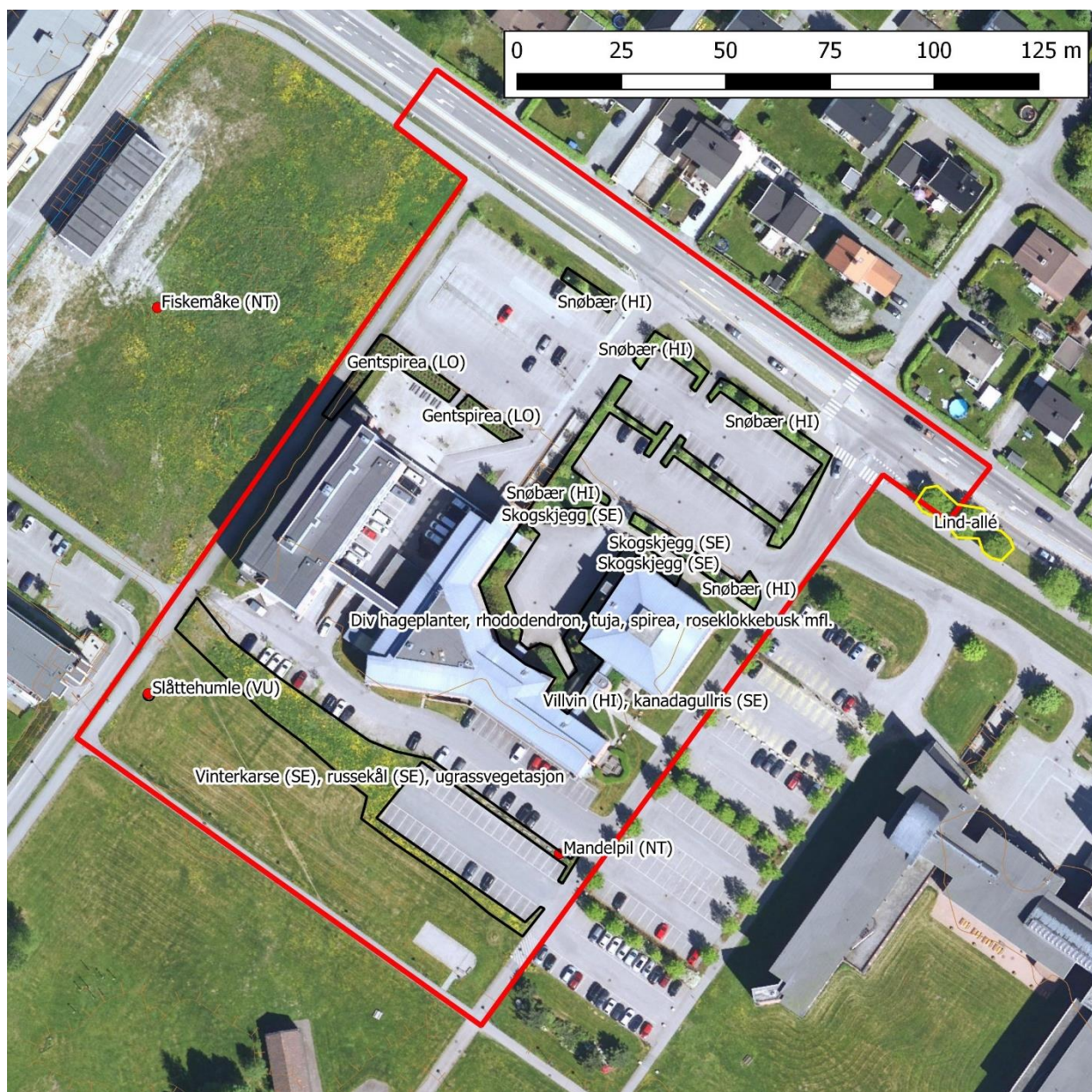
3.5 Rødlistearter

Det ble i 2016 påvist slåttehumle (VU) innenfor eller rett utenfor planområdet. Slåttehumle er knyttet til blomsterrike areal og kan flytte seg rundt i landskapet for å finne egnete eng-er. Planområdet har per i dag lite egnet areal med blomsterrike eng-er og er ikke et velegnet levested for slåttehumle. Skrotemarken like vest for området kan imidlertid ha en viss funksjon. Ved befaringen i 2019 ble en busk med mandelpil (VU) registrert på en parkeringsplass sør for bygg 2A. Dette er en art som vanligvis finnes på flompåvirkede elvesletter og har sikkert vært vanlig langs Nitelva tidligere. Levestedet egner seg per i dag nokså dårlig for arten. Mandelpil ble også påvist nede langs Nitelva, der to større trær nylig er kappet ned. Fiskemåke (NT) ble registrert over området ved befaringen. Alle arter registrert i prosjektet er lagt ut på Artskart.

3.6 Fremmedarter

Det ble påvist en lang rekke fremmede arter i planområdet, både i beplantninger og på skrotemark. Vanligste fremmede art var snøbær (*Symphoricarpos albus*) som er vurdert som en art med høy risiko (HI). Denne er plantet som hekk på parkeringsplassene nord for byggene. Skogskjegg (*Aruncus dioicus*) er en art med svært høy risiko (SE). Denne er plantet i flere bed nord for bygg 1 og 2A, og har spedt seg til hekkene med snøbær. Gentspirea er en fremmed art med lav risiko (LO). Denne er plantet nord for bygg 2B. I inngangspartiet til bygg 2A er det plantet flere fremmede arter i bedene, deriblant tuja (LO), *Rhododendron sp.* (NK/LO/PH avhengig av art), gentspirea (LO) og roseklokkebusk (LO). På muren i søndre hjørnet av bygg 1 er det plantet villvin (HI). Her har også kanadagullris (SE) etablert

seg. I ugrassvegetasjonen ved parkeringsplassene sør for byggene er det store mengder vinterkarse (SE) og russekål (SE). På skrotemarken vest for planområdet vokser vinterkarse (SE), russekål (SE), hagelupin (SE), ullborre (SE) og kanadagullris (SE), og disse sprer frø både til planområdet og andre areal. Alle arter registrert i prosjektet er lagt ut på Artskart.

Figur 7. Lindeallé i nordøstre del av planområdet er avgrenset med gult omriss. Fremmede arter finnes i hele planområdet og er avgrenset med svart omriss. Observasjon av slåttehumle (VU) fra 2016 og av mandelpil (NT) og fiskemåke (NT) fra 2019 er markert med røde punkter. Slåttehumle er registrert i Artskart med unøyaktig stedsangivelse (100 i radius fra punktet) og fiskemåke ble sett flygende over området. Disse punktene angir derfor ikke presis stedsangivelse. Mandelpil er registrert med en nøyaktighet på 5 m i radius fra punktet.

4 Konsekvensutredning

4.1 Delområde og verdi

Planområdet inneholder lite areal med biologiske verdier. Det er kun avgrenset et areal med grønnstruktur med biologiske kvaliteter, nemlig lindealléen. Dette området er gitt en verdi iht. verdisettingsskalaen i Håndbok V712 (Figur 6).

Tabell 1: Delområder/delmiljøer med verdibegrunnelse og KU-verdi.

ID	Navn	Verdibegrunnelse	KU-verdi
1	Lindeallé	Lindeallé med trær med ca. 35 cm i brysthøydiameter og påvekst av epifyttiske lav. Lind i blomst brukes av pollinerende insekter.	Verdisettingsskalaen viser fem nivåer: Uten betydning, Noe, Middels, Stor, Svært stor. En svart trekant markerer verdien på 'Noe'.
2	Øvrig natur	Spredte forekomster av rødliarter som slåttehumle (VU), fiskemåke (NT) og mandelpil (NT), men generelt lite egnede levesteder for disse artene.	Verdisettingsskalaen viser fem nivåer: Uten betydning, Noe, Middels, Stor, Svært stor. En svart trekant markerer verdien på 'Noe'.

4.2 Påvirkning og omfang

Planprogrammet skisserer mulig påvirkning av veikanter ved Jonas Lies gate for utvidelse av innkjørsler/avkjørsler. Skissene er på et tidlig stadium og mulig påvirkning på lindealléen er derfor ikke helt enkel å vurdere.

Direkte arealtap og biotopreduksjon

Hvis hele arealet avsatt til utvidelse av inn- og avkjørsler blir tatt i bruk vil planen innebære hogst av et lindetre og derfor noe arealtap.

Forurensing, forstyrrelse og støy

Økt trafikk til området vil kunne innebære mer støy og lokal forurensning. Dette vil trolig kun påvirke de biologiske verdiene marginalt.

4.3 Konsekvensvurdering

Påvirkning og konsekvenser av planforslagets alternativ 1 på delområdet og planområdet som helhet vises i tabell 2 nedenfor. Påvirkning og konsekvenser av alternativ 2 vises i tabell 3 nedenfor. Planforslagene vurderes opp mot dagens situasjon (alternativ 0).

Tabell 2: Delområde og øvrig natur med vurdert påvirkning og konsekvens for alternativ 1.

Område	Verdi og påvirkning	Konsekvens
Lindeallé	Verdi: Lindeallé med verdi for epifyttiske lav og pollinerende insekter. <u>Noe verdi.</u> Påvirkning: Vurdert mot dagens tilstand (0-alternativet): Antatt utvidelse av innkjørsler/avkjørsler påvirker lindealléen gjennom antatt hogst av et tre. Påvirkningen vurderes som <u>ubetydelig til noe forringet.</u>	Ubetydelig/noe forringet (0/-)
Øvrig natur	Verdi: Rødlistearter. Spredte forekomster. <u>Noe verdi.</u> Påvirkning: Ingen planlagte inngrep der forekomstene er observert. Påvirkningen vurderes som <u>ubetydelig.</u>	Ubetydelig (0)

Tabell 3. Delområde og øvrig natur med vurdert påvirkning og konsekvens for alternativ 2.

Område	Verdi og påvirkning	Konsekvens
Lindeallé	Verdi: Lindeallé med verdi for epifyttiske lav og pollinerende insekter. <u>Noe verdi.</u> Påvirkning: Vurdert mot dagens tilstand (0-alternativet): Antatt utvidelse av innkjørsler/avkjørsler påvirker lindealléen gjennom antatt hogst av et tre. Påvirkningen vurderes som <u>ubetydelig til noe forringet.</u>	Ubetydelig/noe forringet (0/-)
Øvrig natur	Verdi: Rødlistearter. Spredte forekomster. <u>Noe verdi.</u> Påvirkning: Planlagte inngrep der forekomstene er observert. Påvirkningen vurderes som <u>noe forringet.</u>	Ubetydelig/noe forringet (0/-)

5 Vurdering opp mot Naturmangfoldloven

§ 8. (kunnskapsgrunnlaget) og § 9. (føre-var-prinsippet)

Området er grundig kartlagt for naturverdier. Det er avgrenset et grønnstrukturområde i planområdet. Det er gjort rettet søk etter rødlistearter av både karplanter og insekter. Det vurderes at potensialet for å finne flere rødlistede eller andre forvaltningsrelevante arter i planområdet er lite og at kunnskapsgrunnlaget (jf. §8) er godt nok til å kunne vurdere potensial for ulike artsgrupper og til å vurdere områdets naturverdi og konsekvenser av tiltaket. Et godt kunnskapsgrunnlag medfører at §9 (føre-var-prinsippet) faller bort.

§ 10. (økosystemtilnærming og samlet belastning)

Planområdet ligger nær Nitelva, som har til dels blomsterrike elvebredder (inklusive en del fremmedarter). De biologiske kvalitetene i planområdet er ikke store nok til at tap av disse vil påvirke viktige økosystemer. Nærområdet til Nitelva ved Lillestrøm tettsted er i stor grad

påvirket av tidligere forbygning og det er behov for restaurering av natur i området. Aktuelt for dette planområdet kan være å forbedre leveområdet for slåttehumle (VU).

6 Habitatforbedrende tiltak

Området er per i dag lite interessant for biologisk mangfold, pga. tidligere omfattende tiltak. Pollinerende insekter som slåttehumle er imidlertid fortsatt i nærområdet og vil begunstiges av mer stedegne blomster i området. Dette kan gjøres ved å legge til rette for blomsterrik eng innenfor eller i nærheten av planområdet, for eksempel på arealet ned mot kulturminnene på Dampsagtomta. Anleggelse av blomsterrik natureng er et grøntstrukturtiltak som kan bidra med flere økosystemtjenester, deriblant pollinering og vannhåndtering (dersom den anlegges på tidligere asfaltert mark). Ved evt. anleggelse av blomstereng bør det brukes villblomstblandninger av lokalt opphav.

Det bør ikke plantes inn fremmede arter i forbindelse med etablering av nye grøntareal i planområdet. Fremmede arter som finnes i planområdet i dag og som er vurdert med høy eller svært høy risiko (HI eller SE) bør fjernes helt. For å bekjempe fremmede arter som allerede har etablert seg i området bør man følge faglige råd som er tilpasset hver art. Informasjon om bekjempelse av fremmede arter finnes i Fylkesmannens handlingsplan mot fremmede skadelige arter i Oslo og Akershus (Fylkesmannen i Oslo og Akershus 2010) og i faktablad fra Fagus. Jordmasser infisert med fremmede arter bør behandles etter gjeldende råd og forskrifter.

7 Konklusjon/anbefaling

Planområdet huser små naturverdier og er ikke velegnet for de rødlistearter som er registrert i området. Utbygging i planområdet vil ikke ramme store biologiske verdier. Det kan være mulig å forbedre leveområdet til pollinerende arter som slåttehumle gjennom anleggelse av blomsterrik eng med stedegne norske arter.

Oppsummert vurderes konsekvensen av begge de alternative planene, sammenlignet med 0-alternativet, som ubetydelig eller noe negativ konsekvens (0/-).

8 Referanser

- Artsdatabanken. 2018a. Fremmedartslista 2018.
<https://www.artsdatabanken.no/fremmedartslista2018>
- Artsdatabanken. 2018b. Norsk rødliste for Naturtyper 2018.
<https://www.artsdatabanken.no/rodlistefornaturtyper>
- Direktoratet for Naturforvaltning. 2007. Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold. 2. utgave edition. Direktoratet for naturforvaltning, Trondheim.
- Henriksen, S. og Hilmo, O., editors. 2015. Norsk rødliste for arter 2015. Artsdatabanken, Norge.
- Klima- og miljødepartementet. 2009. Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). <http://lovdata.no/dokument/NL/lov/2009-06-19-100>
- Miljødirektoratet. 2014. Planlegging av grønnstruktur i byer og tettsteder Veileder M-100. Miljødirektoratet, s.104.
<http://www.miljodirektoratet.no/Documents/publikasjoner/M100/M100.pdf>
- Miljødirektoratet. 2015. Utkast til reviderte faktaark frå DN-håndbok 13. Naturtyper på land og i ferskvann. Miljødirektoratet.
- Moen, A. 1998. Nasjonalatlas for Norge. Vegetasjon. Statens Kartverk, Hønefoss.
- Vegdirektoratet. 2018. Konsekvensanalyser, veiledning. Håndbok v712.
<https://www.vegvesen.no/attachment/704540/binary/1273191.pdf>

Vedlegg 1: Fremmede arter

Fremmede arter i Norge (Artsdatabanken 2018) lister og risiko-vurderer arter som bevisst eller ubevisst er innført til Norge ved hjelp av mennesket etter år 1800.

Dette betyr at alle arter som er tatt inn i Norge etter 1800 betegnes som fremmede arter. De fremmede artene blir vurdert etter invasjonspotensial og økologisk effekt, og blir satt i en kategori som viser hvilken grad av trussel arten utgjør for norsk natur. Invasjonspotensial angir sannsynlighet for artens spredning og etablering i naturen, og sannsynlig hastighet for invasjonen. Økologisk effekt viser i hvilken grad den fremmede arten kan påvirke stedegne arter og naturtyper.

Tabell 4. Fremmedartskategori. Kategorier som utgjør størst økologisk risiko i kursiv.

FA-kategori	Kategori	Forklaring
SE	<i>Svært høy risiko (Severe impact)</i>	<i>Fremmede arter med en svært høy risiko er faktiske eller potensielle økologiske skadegjørere og har potensial til å etablere seg over store områder.</i>
HI	<i>Høy risiko (High impact)</i>	<i>Fremmede arter med høy risiko har stor spredning med en viss økologisk effekt, eller stor økologisk effekt med en begrenset spredning.</i>
PH	Potensielt høy risiko (Potentially high impact)	Fremmede arter med potensielt høy risiko har enten store økologiske effekter, kombinert med et lite invasjonspotensial, eller et stort invasjonspotensial, men ingen kjente økologiske effekter.
LO	Lav risiko (Low impact)	Fremmede arter med lav risiko er ikke dokumentert å ha noen vesentlig negativ påvirkning på norsk natur.
NK	Ingen kjent risiko (No known impact)	Fremmede arter uten kjent risiko har ingen kjent spredningspotensial og ingen kjente økologiske effekter.

Vedlegg 2. Rødlistearter

Norsk rødliste for arter (Henriksen og Hilmo 2015) lister og vurderer norske arters risiko for utryddelse. For å vurdere en spesifikk arts risiko for utryddelse vurderes grovt sett artens sjeldenhet, tilbakegang og leveområdets størrelse og fragmentering. Målsettingen med den nasjonale rødlisten er å sikre at artene ikke forsvinner fra landet.

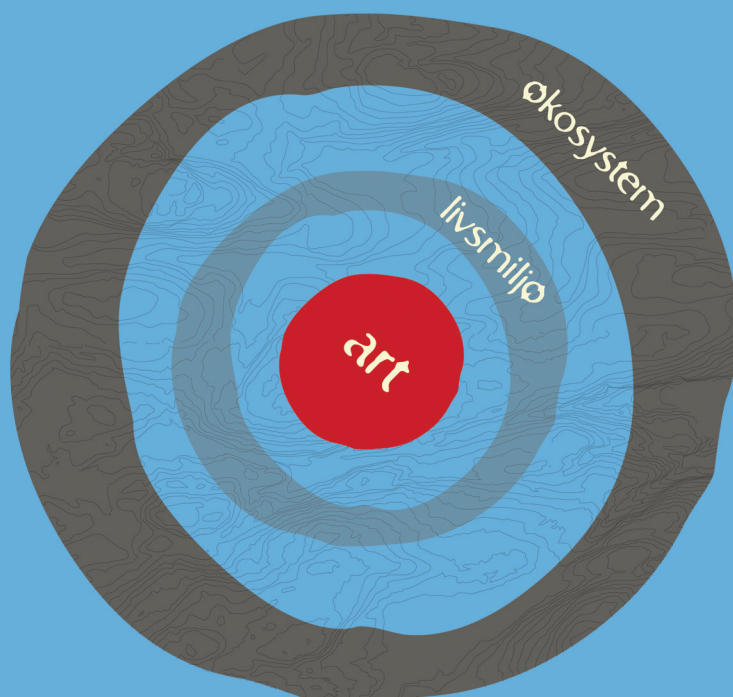
Artene på rødlisten er rangert i seks kategorier. Kategoriene viser hvor høy risiko artene i kategorien har for å dø ut, forutsatt at forholdene ikke endres.

Tabell 5. Rødlistekategorier. Kategorier som omfatter truede arter i kursiv.

RL-kategori	Rødlistekategori	Forklaring
RE	<i>Regionalt utdødd (Regionally Extinct)</i>	<i>Arter som er utdødd som reproduserende i landet. Ifølge IUCN skal denne kategorien kun benyttes når det ikke er spor av tvil om at arten er utryddet i landet. I tillegg skal arten ha reproduisert i Norge de siste 200 årene.</i>
CR	<i>Kritisk truet (Critically Endangered)</i>	<i>Arter som har ekstremt høy risiko for å dø ut (50 % sannsynlighet for utdøing innen tre generasjoner og minimum ti år)</i>
EN	<i>Sterkt truet (Endangered)</i>	<i>Arter som har svært høy risiko for å dø ut (20 % sannsynlighet for utdøing innen fem generasjoner, minimum 20 år).</i>
VU	<i>Sårbar (Vulnerable)</i>	<i>Arter som har høy risiko for å dø ut (10 % sannsynlighet for utdøing innen 100 år).</i>
NT	Nær truet (Near Threatened)	En art er nær truet når den ikke tilfredsstiller noen av kriteriene for CR, EN eller VU, men er nære ved å tilfredsstille noen av disse kriteriene nå eller i nær framtid.
DD	Datamangel (Data Deficient)	En art settes til kategori datamangel når usikkerhet om artens korrekte kategoriplassering er svært stor, og klart inkluderer hele spekteret av mulige kategorier fra og med CR til og med LC.

Tabell 6. Kategorier for arter som ikke er rødlistet.

Kategori-forkortelse	Kategori	Forklaring
NE	Ikke vurdert (Not Evaluated)	Arter som ikke har blitt vurdert. Dette kan for eksempel skyldes dårlig utredet taksonomi, dårlig kunnskapsgrunnlag eller mangel på tilgjengelig kompetanse.
NA	Ikke egnet (Not Applicable)	Arter som ikke skal vurderes rødlistet på nasjonalt nivå. I hovedsak fremmede arter som er kommet til Norge ved hjelp av mennesket eller menneskelig aktivitet etter år 1800.
LC	Livskraftig (Least Concern)	Dette er arter som ikke er direkte truet og har livskraftige bestander i Norge.

BioFokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. BioFokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. BioFokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. BioFokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir to digitale rapportserier som heter BioFokus-rapport og BioFokus notat,
<http://www.biofokus.no/Publikasjoner/publikasjoner.htm>